

প্ৰেসিডেন্টকে তাড়ানোৰ গৱণ শ্ৰীলংকাৰ গণবিক্ষেপেৰ এমন পৱিণ্ঠি ছলো কেন?

কলম্বো (ভৱেৰভেষ্ট): চুয়াম বছৰেৰ উদৈনি কালুদন্তি ছিলেন একজন বন্দৰ কৰ্মী। কিন্তু গত বছৰ তিনিই রাতৱাতি পৱিণ্ঠি হয়েছিলেন একজন 'সেনেশনে' - যদিও এৰ কাৰণ ছিল এমন কিছু - যাৰ সাথে তাৰ চাকৰিৰ কোন সম্পর্কই ছিল না।

শ্ৰীলংকাৰ রাজধানী কলম্বোৰ প্ৰেসিডেন্ট প্ৰাসাদে বিক্ষেপকৰীৰা চুকে পড়াৰ কৰেৱন পৰ একটা ভিত্তি দেৱিৱেছিল, যা মি. কালুদন্তিৰে রাতৱাতি বিখ্যাত কৰে তোলে।

মেই ভিত্তিতে দেখা যায়, প্ৰেসিডেন্টেৰ পতাকাৰ মোড়া একটি বিছানাৰ ওপৰ আধুনিক্যা হয়ে আছেন উদৈনি কালুদন্তি।

এৰ আগেই অৰশা সাৰা দুনিয়াৰ ছড়িয়ে পড়েছিল মেই সব ছবি - যাতে দেখা যায় প্ৰাসাদেৰ ভেতৱেৰ সুইমিং পুলে আঁপিয়ে পড়ছে যুক্তকৰা, অথবা কেউ কেউ প্ৰেসিডেন্টেৰ পালংকেৰ ওপৰ লাকাছে। তাৰ সাথে যোগ হয়েছিল কালুদন্তিৰ ভিত্তিগতি।

মেই সব ছবিৰিতি গোতাৰায়া রাজপাক্ষৰ অদৃশ ও দূৰীতিপন্থ প্ৰশংসনেৰ বাপারে শ্ৰীলংকাৰ লক্ষ লক্ষ মনুষ কৰটা তিতিৰিত হয়ে উঠেছিল।

মি. রাজাপাকশা এৰ পৰিপৰাই দেশ ছেড়ে পালিয়ে যান, আৱ পদবিগ কৰেন তাৰ কেৱলিন পৰ।

দেশটিৰ ওই নজিৱবিহীন গণাদেলনেৰ জন্য এ ঘটনা ছিল বিৱাটি বিজয়। কিন্তু তাৰ এক বছৰ পৰ এখন শ্ৰীলংকাৰ পৱিণ্ঠি একেবোৱেই অনৱৰক।

সে সময়টোৱ অৰ্থাৎ ২০২২ সালেৰ পৰিম দিকে শ্ৰীলংকায় মুদ্রান্বৃতি ছিল আকাশহেঁৰা। দেশটিৰ বৈদেশিক মুদ্রাৰ রিজার্ভ শৰ্ণু হয়ে গিয়েছিল, দেখা দিয়েছিল জ্বালানি, খাদ্য আৱ ওষুধেৰ সংকট। কোন কোন দিন বিবৃত বিপ্রাটা হাতছল ১৩ ঘণ্টা ধৰে।

শ্ৰীলংকাৰ স্বাধীনতাৰ পৰ কখনোৱে সেদেশে এত শুৰুতৰ অৰ্থনৈতিক সকট দেখা দেয়ন।

অনেকোৱে ঢেই তৎকালীন প্ৰেসিডেন্ট মি. রাজাপাকশা এবং তাৰ পৰিপৰাই ছিল এ সকটেৰ জন্য দায়ী।

তাৰ ক্ষটিজ্বল অৰ্থনৈতিক কাৰণে দেখা দিয়েছিল বৈদেশিক মুদ্রাৰ সংকট। আৱ অন্যদিকে রাজপাকশা পৰিবাৰ এবং অন্যান্য আৰমার চৰকুৱাৰ বিক্ৰীতিৰ অভিযোগ ছিল দুৰ্বলি এবং সৰকাৰৰ অৰ্থ তসুকপৰে। কিন্তু মি. রাজাপাকশা ও তাৰ পৰিবাৰ এসব অভিযোগ অস্বীকাৰ কৰেন।

তাৰেৰ মতে এ সংকটেৰ আসল কাৰণ ছিল কৱেনাভাইৱাস মহামাৰিৰ কাৰণে দেশটিৰ পৰ্যটন খাত থেকে আসা রাজৰ আয়ে ধৰ্ম নামা, এবং ইউক্রেনে রাশিয়াৰ অভিযানেৰ কাৰণে জ্বালানিৰ দাম ব্যাপকভাৱে বেড়ে যাওয়া।

সে সময় আমি কলম্বোতেই ছিলাম। রাজধানীৰ জনপ্ৰিয় সৈকত তীৰবংশী উন্মুক্ত স্থান গল ফেস পিণেক তখন বিপুল জনতাৰ সমাগম হয়েছিলো বিক্ষেপ চলছিল দিনৰাত ধৰে।

বিশেষ কৰে সংক্ষেপ দিকে জনসমাগম বেড়ে যেতো। সেখানে সমৰেত হতো পৰিবাৰ, ছাত্ৰাশ্রমী, পুৱেহিত, নান, মণ্ডলান ও ভিক্ষু সহ নানান ধৰ্মপুৰুষ। তাৰেৰ শ্ৰেণী ছিল একটী 'গোতা' দেখা হৈলো তারা বিক্ষেপকৰীদেৰ তাৰাঞ্জলো ভেড়ে দেয়।

মি. রাজাপাকশা দেশ ছেড়ে পালানোৰ পৰ পাৰ্সামেন্টেৰ এক ভোটেৰ মাধ্যমে নতুন প্ৰেসিডেন্ট হন রানিল বিক্রমসিংহ - একজন বিৱোধীলীয় রাজনীতিবিদ মি. রাজাপাকশাৰ দল পলামীন্টে ব্যাপক সংখ্যাগৰিষ্ঠতা পেয়েছিল তবে তাৰাও মি. বিক্রমসিংহেক সমৰ্থন দেয়। তিনি নিৰ্বাচিত হৰাবাৰ কৰেকষটাৰ মধোই গল ফেস থেকে জনতাৰক সৰিবেৰ দিতে সামৰিক মোতাবেন কৰা হয়। সেখানে হাজিৰ হয় বহু টেন্যু। তাৰা বিক্ষেপকৰীদেৰ তাৰাঞ্জলো ভেড়ে দেয়।

মি. রাজাপাকশা এবং অন্যদিকে রাজনীতিবিদ কৰেন। দেশ নতুন পৰিবৰ্তন আৰমার কাৰণে নতুন পৰিবৰ্তন হৈলো নেই। আমি সেটা কৱেছিলাম আৰমার দেশ ও জনগণেৰ জন্য - বলেন তিনি।

তাৰ একমাত্ৰ দৃঢ়ত্ব হলো এই যে তাৰা গোতাৰায়া রাজপাকশাকে পদতাগ কৰতে পেৰিবেছিলেন, কিন্তু দেশে একটা নতুন রাজনৈতিক সংস্কৃতি প্ৰতিষ্ঠা কৰতে পাবেন নি।

মি. রাজাপাকশা এবং অন্যদিকে রাজনীতিবিদ কৰেন। পৰিবৰ্তন আৰমার কাৰণে নতুন সৰিবেৰ কাৰণে নতুন সৰিবেৰ মাঝে আইএমএফেৰ কাছ থেকে ২৯০ কোটি ডলাৰেৰ অৰ্থনৈতিক পদতাৗ কৰেছিলেন কৰেছিলো নেই।

অনেকোৱে বিক্ষেপকৰীৰ স্বাভাৱিকৰী জীৱনে কৰি আসে। কিন্তু তাৰ পৰও সবচেয়ে কঠোৰ অঙ্গীকাৰৰ কৰিছু বিক্ষেপকৰী কিন্তু রাজপথ কিছুই - যে যেমন পারে - নিয়ে গিয়েছিল, স্যুভিনিৰ বা স্মৃতিচিহ্ন হিসেবে। আমি নিয়ে গিয়েছিলাম প্ৰেসিডেন্টেৰ পতাকাটি, কাৰণ আমাৰ মনে হয়েছিল এসব পুতীৰ চিহ্নগুলো ছাড়। মি. রাজাপাকশা প্ৰেসিডেন্ট হিসেবে তাৰ কাজ চালাতে পাৰবেন না - বলছিলেন মি. কালুদন্তি।

শ্ৰীলংকাৰ রাজনীতি অনুযায়ী প্ৰত্যেক প্ৰেসিডেন্টেৰ পতাকাই বিক্ষেপকৰীৰ অধিকাৰী। কাৰণ যখনই একজন নতুন প্ৰেসিডেন্ট আসেন, তখনই 'প্ৰেসিডেন্সিয়াল পতাকাৰ' ডিজাইন কৰণ কৰা হয়।

পাঁচদিন পৰ মি. রাজাপাকশা দেশ ছেড়ে পালালেন, এবং সিঙ্গাপুৰ থেকে তাৰ পদত্যাগৰ কথা জানালেন।

একেই দেখা হয় শ্ৰীলংকাৰ জনগণেৰ সংগ্ৰাম বা 'আৱাগালায়া'ৰ।



বিজয় হিসেবে।

মাসেৱে বেশি সময় কাৰাগারে কাটিয়েছেন।

আদালত না থাকলে আমাকে আৱো বেশিদিন জেলে থাকতে হতো

- বলছিলেন মুদালিলো।

কলম্বেৰ একটি আদালত মি. মুদালিলোৰ বিকৰকে সন্তুষেৰ অভিযোগ থারিজ কৰে যুক্তিৰ আদেশ দেয় ফেৰুৱাৰ মাস।

বিকৰক এখন শাস্তি হয়ে গেছে কিন্তু সমাধি ত্ৰাসনায়কেৰ মতো কিছু বিকৰকক এখন শাস্তি হয়ে গেছে কিন্তু সমাধি ত্ৰাসনায়কেৰ মতো কিছু কৰে পারে।

এই বিকৰক আমাদেৱ আৰমাৰ আশা ও আয়াবিশ্বাস দিয়েছে, আমাৰ উপলক্ষি কৰেছি যে আমাৰ যৌথভাৱে কৰি অৰ্জন কৰতে পাৰি বেশি

কিছু তৰণ এখন শাস্তি হয়ে গেছে কিন্তু সমাধি ত্ৰাসনায়কেৰ মতো কিছু কৰে পারে।

ওই বিকৰক আমাদেৱ আৰমাৰ আশা ও আয়াবিশ্বাস দিয়েছে, আমাৰ উপলক্ষি কৰেছি যে আমাৰ যৌথভাৱে কৰি অৰ্জন কৰতে পাৰি বেশি

কিছু তৰণ এখন রাজনীতিবিদ হতে চায়। আমাদেৱ রাজনৈতিক পৰিবৰ্তনেৰ জন্য কাজ কৰতে হবে - বলেন মি. মিজ ত্ৰাসনায়কে।

মি. বিক্রমসিংহেৰ সৱকাৰ মাৰ্চ মাসে আইএমএফেৰ কাছ থেকে ২৯০ কোটি ডলাৰেৰ অৰ্থনৈতিক পদতাৗ হৈলো নেই।

বিদেশে থাকা শ্ৰীলংকাৰ স্থানৰ আৰমাৰ কাৰণে নতুন সৰিবেৰ কাৰণে নতুন পৰিবৰ্তন আৰমাৰ কৰেছি যে আমাৰ যৌথভাৱে কৰি অৰ্জন কৰতে পাৰি বেশি

কিছু তৰণ এখন রাজনীতিবিদ হতে চায়। আমাদেৱ রাজনৈতিক পৰিবৰ্তনেৰ জন্য কাজ কৰতে হবে - বলেন মি. মিজ ত্ৰাসনায়কে।

মি. বিক্রমসিংহেৰ সৱকাৰ মাৰ্চ মাসে আইএমএফেৰ কাছ থেকে ২৯০ কোটি ডলাৰেৰ অৰ্থনৈতিক পদতাৗ হৈলো নেই।

চৰে থাকা শ্ৰীলংকাৰ স্থানৰ আৰমাৰ কাৰণে নতুন পৰিবৰ্তন আৰমাৰ কৰেছি যে আমাৰ যৌথভাৱে কৰি অৰ্জন কৰতে পাৰি বেশি

কিছু তৰণ এখন রাজনীতিবিদ হতে চায়। আমাদেৱ রাজনৈতিক পৰিবৰ্তনেৰ জন্য কাজ কৰতে হবে - বলেন মি. মিজ ত্ৰাসনায়কে।

মি. বিক্রমসিংহেৰ সৱকাৰ মাৰ্চ মাসে আইএমএফেৰ কাছ থেকে ২৯০ কোটি ডলাৰেৰ অৰ্থনৈতিক পদতাৗ হৈলো নেই।

চৰে থাকা শ্ৰীলংকাৰ স্থানৰ আৰমাৰ কাৰণে নতুন পৰিবৰ্তন আৰমাৰ কৰেছি যে আমাৰ যৌথভাৱে কৰি অৰ্জন

